ואפילו הכי לא עבד שמואל עובדא בנפשיה –

And nevertheless, שמואל did not practice this ruling for himself

OVERVIEW

The גמרא states that שמואל learnt from רב forty times the ruling that אם נתנה אם נתנה אם לדבריה נאמנת was reluctant to follow this leniency for himself. תוספות cites an actual example where this issue was relevant to balance personally.

רבינו חננאל הביא ירושלמי¹ שמואל בעא לאזדקוקי לאתתיה

The ה"ח cited a גמרא in תלמוד ירושלמי which states; שמואל wanted to have relations with his wife -

אמרה ליה טמאה² אני ולמחר אמרה טהורה אני -

She said to him, 'I am טמאה', and on the morrow she said, 'I am יטהורה' - אמר לה אתמול טמאה יומא דין טהורה ^{3}

שמואל said to her, 'yesterday you were טמאה, and this day you are 'שמואל'! אמרה ליה אתמול לא הוות בי חילא כי ההיא שעתא אמרה ליה אתמול לא הוות בי חילא כי ההיא

She replied, 'yesterday I had no strength at that time'. שמואל -

אתא שאיל לרב אמר ליה אם נתנה אמתלא לדבריה נאמנת: ⁵ came and asked רב (if she is permitted to him today). רב answered him, 'if she provided an אמתלא to her statement, she is believed', and therefore she is permitted to אמתאל ⁶.

<u>SUMMARY</u>

שמואל consulted with רב concerning a personal issue, and רב ruled that אם ruled that גתנה אמתלא לדבריה נאמנת.

1

 $^{^{1}}$ כתובות פ"ב ה"ה, In our text on כתובות, דף ירושלמי cites this story as an example of 'ואם נתנה אמתלא לדבריה נאמנת' is to question our s'מרא מרא' נאמנת' נארא' וואלמי is to question our s'אינ מרא' מרא' מרא' אין וואלמי וואלמי וואלמי לעובדא בנפשיה' See (however) footnote # 5 & 6.

² It would seem that she meant, 'I became a נדה today'. See: 'Thinking it over'.

³ There is a requirement to wait (at least) seven days to become טהורה. Or perhaps when she said טהורה אני she meant that she was never a נדה.

 $^{^4}$ The גירסא in our ירושלמי is איר היי (not כי ההיא).

⁵ If this is the case where we are to assume that שמואל לא עבד עובדא בנפשיה (see footnote # 1), perhaps the reason he did not accept her אמתלא (even though רב ruled that it was an unconvincing אמתלא, since she could have told him outright לא הוות בי הילא, instead of stating ממאה אני.

⁶ See אליהו רבה who maintains that this תוספות is a continuation from the previous אליהו (to explain how אביהו רבה was asking whether an אמתלא is sufficient (and not if it is necessary). It is now evident from this story, where she gave an אמתלא, and nevertheless שמואל inquired whether it is sufficient. עניי"ש עוד.

THINKING IT OVER

What would be the conduct of שמואל (who was לא עבד עובדא בנפשיה), if she initially claimed, 'I am טמאה on account of a (long) past ינדות, and subsequently claimed (with a proper אמתלא), 'I was not a ינדה in a case where she has a מגו and could have claimed?

⁷ See מהר"ם שי"ף.

_